

мо и обхваща целият Котленски балкан на юг до Стидово, където се намира хайдушкото сборище Софра таш. В този район са землищата на селата Ичера, Градец, Катунище, Жеравна, Медвен, Нейково, Раково, Котел. Голяма част от селищните им истории са свързани с бродилите, според преданията, тук много хайдути и хайдушки дружини. Често разказването на тези истории започва чрез тях. Землищата им са осеяни с хайдушки топоними, свързани с много случки. Топонимите по смисъла на съдържанието им може най-общо да се обединят в две основни групи: 1. Хайдушки сборища, скривалища, пещери, равнини, хайдушки извори /кладенчета/, църкви и 2. Хайдушки засади, места на сражения, обири и скривалища на хайдушко имане, тъй като в преданията много често мястото на обир на „хазна“ се свързва с конкретното скривалище на съкровището.

Трудно е в този район да се определи категорично един център на хайдушкото пространство, тъй като, освен че е обширен, много от топонимите са с подобна функция във фолклорната хайдушка история. Няколко са местата, прочути като хайдушки свърталища: Вида, Разбойна, Хайдут тепе, Изворите на Камчия, Хайдут Върбан и др. Може би центроорганизиращи функции в хайдушкото пространство тук, като че ли най-много са присъщи на Разбойна с кладенците в подножието му-Малкият и Големия хайдутин.⁶⁷ И отново прави впечатление, че топосът хайдушко сборище е на върха, на билото на планината, осмислян като горното, високото /в ценностен аспект/ пространство.

При условното тематично групиране на хайдушките топоними в съответствие с битуването им във фолклорната история впечатлява, че в доминираща позиция е хайдушкото сборище. То е в центъра на вниманието може би заради това, че там чрез събирането и „ставането“ на хайдушката дружина се поставя началото на годишния хайдушки цикъл. „Високата“ позиция на хайдушкото сборище се подчертава и от споменатия факт, че често то се намира на или в съседство със стари култови места - манастири, черквища, параклиси, лечебни извори, крепостни съоръжения, все с подчертан етнорелигиозен кон-